

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.495 van 15 oktober 2002
in de zaak A. 68.996/XII-1953.**

In zake : Eric FEREMANS,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. Staelens,
kantoor houdende te Brugge,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1

tegen :

de ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Eric Feremans op 20 mei 1996 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van het bestuurscollege van de Erasmushogeschool Brussel van 6 maart 1996 waarbij beslist werd :

- “- de cursus elektronische muziekcompositie niet her in te richten,
- verzoeker niet her aan te stellen met ingang van het academiejaar 1994-95”;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd R. Van Der Gucht;

Gelet op de beschikking van 27 april 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 2 september 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 oktober 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. Staelens, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat R. Rombaut, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd R. Van Der Gucht;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1. Bij arrest nr. 57.124, Feremans, van 20 december 1995 vernietigt de Raad van State het reeds vroeger met arrest nr. 52.696 van 5 april 1995 in zijn tenuitvoerlegging geschorste besluit van 25 oktober 1994 van de raad van bestuur van het Koninklijk Muziekconservatorium van het Gemeenschapsonderwijs te Brussel om de cursus elektronische muziekcompositie niet meer te organiseren en de huidige verzoeker niet heraan te stellen.

2. Bij arrest nr. 57.125, Feremans, van 20 december 1995 beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 30 mei 1995 van de raad van bestuur van het Koninklijk Conservatorium Brussel om :

- “1. verzoeker in de administratieve toestand te laten waarin hij zich ingevolge het decreet rechtspositie, sedert het einde van het schooljaar 1993-94 bevindt, zijnde zijn opdracht te hebben beëindigd;
2. elektronische muziek niet meer in te richten aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel en eventueel geïnteresseerde studenten hiervoor door te verwijzen naar het Rits, waarmee samenwerkingsverbanden worden gelegd”.

Bij arrest nr. 63.002, Feremans, van 6 november 1996 verwerpt de Raad van State het annulatieberoep tegen de beslissing van 30 mei 1995, na te hebben vastgesteld dat de hierna vermelde en met het voorliggende beroep bestreden beslissing van 6 maart 1996 de vorige beslissing van 30 mei 1995 is komen vervangen zodat het geen zin meer heeft dat proces tegen die vorige beslissing voort te zetten.

3. Op 6 maart 1996 beslist het bestuurscollege van de Erasmushogeschool dat de cursus elektronische muziekcompositie vanaf het academiejaar 1994-1995 niet wordt ingericht en dat verzoeker niet wordt aangesteld met ingang van hetzelfde academiejaar. Dit is de thans bestreden beslissing, die is gemotiveerd als volgt :

“Gelet op het arrest nr. 57.124 van 20 december 1995 in de zaak 62.039/IV-14.973 waarbij het besluit van 25 oktober 1994 van de Raad van Bestuur van het Koninklijk Muziekconservatorium van het Gemeenschapsonderwijs te Brussel om de cursus elektronische muziekcompositie niet meer te organiseren en Eric Feremans niet heraan te stellen, wordt vernietigd;

Gelet op het tussenarrest nr. 57.125 van 20 december 1995 in de zaak 65.010/IV-15.260 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt bevolen van de beslissing van de Raad van Bestuur van het Koninklijk Conservatorium Brussel om verzoeker Feremans in de administratieve toestand te laten waarin hij zich ingevolge het decreet rechtspositie, sedert het einde van het schooljaar 1993-1994 bevindt, zijnde zijn opdracht te hebben beëindigd en om elektronische muziek niet meer in te richten aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel en eventueel geïnteresseerde studenten hiervoor door te verwijzen naar het Rits, waarmee samenwerkingsverbanden worden vastgelegd;

Gelet op het Decreet van 13.07.1994 betreffende de Hogescholen zoals gewijzigd bij Decreet van 16.04.1995, inzonderheid artikel 256;

Overwegende dat de Erasmushogeschool Brussel de rechtsopvolger is van de inrichtende macht van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel;

Dat de Raad van Bestuur krachtens artikel 262.11° alle rechtsvorderingen als eiser of verweerder uitoefent en bijgevolg over de uitvoering van de arresten Feremans in al zijn aspecten beslist;

Dat de raad van bestuur in zijn vergadering dd 26.02.1996 middels zijn beslissing RvB/1996/018 haar bevoegdheden delegerde naar het bestuurscollege.

Dat daar waar de arresten spreken over het niet verder inrichten van de cursus elektronische muziekcompositie volgende overwegingen gelden;

Overwegende dat voorafgaand essentieel is vergelijkend te bepalen wat verstaan wordt onder optie en vak in de oude en de nieuwe structuur van het Hoger Onderwijs buiten de universiteit;

Dat reeds in artikel 79 van het Decreet betreffende het Onderwijs IV van 28.04.1993 sprake is van het feit dat het academiejaar 1994-1995 het laatste jaar is dat de oude structuur kan worden ingericht, dat daarbij wordt bepaald wat onder oude en nieuwe structuur in dit decreet moet worden verstaan;

Dat dit gegeven aanduidt dat het onderwijslandschap van het hoger muziekonderwijs in evolutie was;

Dat op grond van dit gegeven en het ontwerpdecreet betreffende de hogescholen de Raad van Bestuur van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel de noodzakelijke conclusies trok in de zin van de beslissingen van 25.10.1994 en 30.05.1995 die op dat ogenblik evident waren en als één van de vele voorbereidende maatregelen naar de nieuwe structuur van het hoger onderwijs golden;

Dat eveneens rekening werd gehouden met de beperkte financiële middelen van de toekomstige gefusioneerde hogeschool en dat de luxe van een niet-verplicht vakonderdeel uit 'de oude structuur' waarvoor bovendien slechts een zeer geringe belangstelling vanwege de studenten bestond, niet langer kon veroorloofd worden;

Dat hieraan de volgende overwegingen moeten toegevoegd worden;

Dat in het Hogescholendecreet noch het begrip vak noch het begrip keuzevak voorkomt maar waar onder het begrip opleidingsonderdeel wordt verstaan, een deel van de opleiding binnen een bepaald studiejaar dat bestaat uit een of meer onderwijsactiviteiten en bijbehorende studieactiviteiten en dat eindigt met een examen;

Overwegende dat in 1987 elektronische muziek als 'optie' bij het vak 'compositie' werd ingelicht, ingevolge het schrijven van Minister Kelchtermans dd. 4.12.1987.

Overwegende dat het keuzevak elektronische muziekcompositie had kunnen ingericht worden als keuzevak (optie bij het vak compositie), maar dat dit vak had moeten gegeven worden door een componist, zoals het Pedagogisch College in het advies van 29.05.1995 terecht bevestigt;

Dat er bijgevolg geen sprake kan zijn van 'niet-herinrichten' van het vak, maar dat het vak, dat sedert 1987 slechts op experimentele wijze werd ingericht door geen enkel besluit organiek werd;

Dat bij de inventarisatie van het studietoelaat aanbod door de VLOR dd. 28.06.1994 in de huidige structuur voor studiegebieden en opleidingen de term 'optie' wordt gebruikt; dat daar de verwarring omtrent het begrip is ontstaan;

Dat de optie elektronische muziekcompositie in het studiegebied muziek zelfs niet als optie bij de opleiding muziek in het hogescholendecreet werd weerhouden; het experiment werd immers destijds ingericht in hoofde van de heer Feremans;

Dat het essentieel is naar de bron der dingen te gaan en vast te stellen dat waarvoor de heer Feremans werd aangesteld een cursus was die werd beschouwd als een optie bij het vak compositie;

Dat uit de vergelijking opgemaakt door de VLOR 28.06.1994 tussen het studietoelaat aanbod HOBU in de oude structuur (zie tabel = huidige structuur) en het ontwerpdecreet betreffende de Hogescholen (zie tabel = nieuwe structuur) moet worden vastgesteld dat de optie 'opnametechniek en elektronische muziekcompositie' in de toenmalige structuur als een ondeelbare optie in het studiegebied muziek werd beschouwd;

Dat het Pedagogisch College van 29.05.1995 ook in die zin adviseerde door te stellen dat de elektronische muziekcompositie als optievak (waarmee bedoeld werd 'onderdeel van het vak compositie') kan behouden worden en dat voor de opnametechniek moet worden verwezen naar het Rits waarmee samenwerkingsverbanden zouden worden afgesloten;

bijgevolg

concludeert het bestuurscollege van de Erasmushogeschool Brussel in de zitting van 06.03.1996, in uitvoering van het arrest dat elektronische muziekcompositie vanaf het academiejaar 1994-1995 niet wordt ingericht;

Dat daar waar de arresten spreken van de niet-heraanstelling van de heer Feremans volgende overwegingen gelden;

Overwegende dat het bestuurscollege van de Erasmushogeschool Brussel dd. 06.03.1996 besliste tot niet-inrichten van de cursus elektronische muziekcompositie;

Dat ingevolge artikel 23, § 1.e van het Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27.03.1991 de tijdelijke aanstelling van de heer Feremans een einde nam op 30.06.1994;

besluit het bestuurscollege van de Erasmushogeschool Brussel in de zitting van 06.03.1996 de heer E. Feremans niet aan te stellen met ingang van het academiejaar 1994-1995”.

4. Op 15 maart 1996 tekent verzoeker beroep aan bij de regeringscommissaris tegen de beslissing van het bestuurscollege van 6 maart 1996.

Op 21 maart 1996 laat de regeringscommissaris aan verzoeker weten de rechtsgeldigheid van de beslissing van het bestuurscollege van de Erasmus-hogeschool niet te moeten aanvechten;

Over de procedure.

Overwegende dat de verwerende partij zich in haar rechten van verdediging geschaad acht, omdat haar raadsvrouw het auditoraatsverslag over de zaak “begin juli” ontvangen heeft en dan niet in staat was om binnen de haar toegemeten dertig dagen voor het opstellen van een laatste memorie de bevoegde bestuursorganen van de Erasmushogeschool te contacteren wegens het einde van het schooljaar en de vakantieperiode; dat de verwerende partij daarom een bijkomende termijn verzoekt om haar in staat te stellen het administratief dossier aan te vullen met “stukken en informatie om aldus te getuigen van inzicht in de genomen beslissing”;

Overwegende vooreerst dat de overtuigingsstukken die een verwerende partij wil laten gelden in beginsel, en dit met toepassing van artikel 21, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en artikel 6, eerste lid, van het algemeen procedurereglement, aan de griffie van de Raad van State moeten worden bezorgd binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van een afschrift van het verzoekschrift; dat artikel 21, derde lid, van de gecoördineerde wetten zelfs gevolgen knoopt aan de nalatigheid van een verwerende partij wat de bewijsvoering van de feiten betreft;

Overwegende dat bij de huidige rechtsstrijd bovendien moet worden vastgesteld dat de verwerende partij tot drie maal toe een woordelijk bijna gelijklopende en naar inhoud in wezen identieke beslissing heeft genomen, op 25 oktober 1994, op 30 mei 1995 en andermaal op 6 maart 1996; dat de eerste beslissing van 25 oktober 1994 werd vernietigd nadat de Raad van State had vastgesteld dat de raad van bestuur zijn beslissing niet met deugdelijke motieven had gerechtvaardigd; dat de tweede beslissing van 30 mei 1995 in haar tenuitvoerlegging was geschorst omdat de Raad het middel ernstig vond waarin verzoeker andermaal kritiek leverde op de motieven van die beslissing; dat, wanneer de verwerende partij meent ten derde male een naar de inhoud zelfde besluit te moeten nemen, die rechtsvoorgaanden niet zonder gevolg kunnen blijven voor de wijze waarop dat bestuur zijn motieven veruitwendigt; dat het bestuur vooreerst niet zomaar voorbij kan aan

de met het dictum van de vorige arresten verbonden motieven; dat daarenboven 's Raads herhaalde censuur van de motieven het bestuur er toe moet nopen al de elementen die hem er toe hebben gebracht alsnog te volharden in zijn beslissing uitdrukkelijk in de hernomen beslissing tot uiting te brengen; dat zulks reeds de vraag doet rijzen welke bijkomende stukken of informatie in de loop van de procedure voor de Raad van State, laat staan nog in instantie van een laatste memorie, door het bestuur naar voor kunnen worden gebracht en waarmee de Raad van State rekening dient te houden buiten of boven de motieven zoals het bestuur ze in de bestreden beslissing heeft neergeschreven;

Overwegende dat de verwerende partij, zo zij over bijkomende stukken meende te beschikken, met het oog op de goede rechtsbedeling ook zelf het nodige had kunnen doen om haar rechten te waarborgen door na de vakantieperiode van de Erasmushogeschool, desnoods na het neerleggen van de laatste memorie en buiten de termijn, of zelfs nog ter terechtzitting, die ontbrekende stukken aan de Raad van State te bezorgen met het verzoek deze alsnog aan het administratief dossier te willen toevoegen; dat zij dit niet heeft gedaan;

Overwegende dat de Raad van State uit wat voorafgaat besluit dat er geen reden is om de debatten te heropenen en dat de exceptie wordt verworpen;

Over de ontvankelijkheid van het beroep.

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het beroep te laat is ingesteld;

Overwegende dat de regeringscommissaris blijkens de op hem toepasselijke bepalingen van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (hierna het hogescholendecreet) een orgaan is dat door de decreetgever belast is met het uitoefenen van het administratief toezicht op de beslissingen van het hogeschoolbestuur;

Overwegende dat de termijn om een annulatieberoep in te stellen wordt gestuit ten voordele van degene die een bezwaar indient bij de toezichthoudende overheid die bevoegd is om het algemeen toezicht uit te oefenen, op voorwaarde dat dit bezwaar wordt ingediend vóór het verstrijken van de beroepstermijn en vóór het verstrijken van de termijn waarover de toezichthoudende

overheid voor de uitoefening van haar schorsings- en vernietigingsbevoegdheid beschikt; dat de stuiting geacht wordt voort te duren tot aan de mededeling aan de bezwaarindiener van het gevolg aan zijn bezwaar;

Overwegende dat verzoeker tegen de beslissing van 6 maart 1996 bij de regeringscommissaris bezwaar heeft ingediend op 15 maart 1996, dit is binnen de termijn van twintig werkdagen waarover de regeringscommissaris beschikt voor de uitoefening van haar schorsingsbevoegdheid; dat de regeringscommissaris met een 21 maart 1996 gedateerd schrijven het gevolg meedeelt dat zij aan dit bezwaar heeft gegeven; dat bijgevolg de op 20 mei 1996 ingestelde vordering naar de tijd ontvankelijk is; dat de exceptie wordt verworpen;

Over de gegrondheid van het beroep.

Overwegende dat verzoeker in het tweede annulatiemiddel onder meer de motieven afwijst waarmee het bestuurscollege zijn beslissing van 6 maart 1994 heeft onderbouwd;

Overwegende dat eerst de motieven worden beoordeeld die het bestuurscollege van de Erasmushogeschool er toe hebben gebracht te besluiten om de cursus elektronische muziek niet in te richten vanaf 1994-1995;

Overwegende dat een eerste reeks overwegingen wijzen op de evolutie in het “onderwijslandschap van het hoger muziekonderwijs”, en in het bijzonder op de “oude structuur” vóór en de “nieuwe structuur” vanaf de inwerking-treding van het hogescholendecreet, stellende nog dat in dat kader rekening werd gehouden met “de beperkte financiële middelen”, met “de luxe van een niet-verplicht vakonderdeel” en met “een zeer geringe belangstelling vanwege de studenten”;

Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord verwijst naar het in het administratief dossier neergelegd verslag van het basisoverlegcomité van 15 november 1993 waaruit volgens haar “overduidelijk blijkt dat reeds problemen voorzien werden omtrent bepaalde vakken, meer bepaald omtrent hun titularissen”; dat de verwerende partij voorts opmerkt dat gemiddeld 28 studenten waren ingeschreven voor het vak en aanwezigheidslijsten neerlegt, om de geringe belangstelling van de studenten te adstrueren;

Overwegende dat de Raad van State in het arrest nr. 57.124 heeft overwogen :

“dat verzoeker aanmerkt, en dat de verwerende partij bevestigt, dat het getal toegelaten lesuren [voor het academiejaar 1994-1995] precies hetzelfde is als voor het vorige academiejaar en dat verzoekers lesuren voor dat vorige academiejaar begrepen waren in het getal toegelaten lesuren; dat de beperking van het getal lesuren tot het genoemde cijfer dus uit zichzelf onmogelijk de afschaffing van de omstreden cursus kon verantwoorden, net zo min als de afschaffing van welke andere cursus dan ook; dat de verwerende partij wel verklaart dat zij autonoom beslist welke cursussen zij, in acht genomen het getal financierbare lesuren, nog organiseert, maar dat de bevoegdheid om autonoom te beslissen niet gelijkstaat met de bevoegdheid om zonder deugdelijke motieven te beslissen; dat de verwerende partij geen enkel motief aanbrengt waarom de beperking van het aantal financierbare lesuren haar ertoe gebracht heeft om bepaaldelijk de omstreden cursus af te schaffen”;

dat in het licht van die met de beschikbare financiële middelen verband houdende overweging, de in de bestreden beslissing opgenomen vage verwijzingen naar de wijzigende wetgeving of “beperkte financiële middelen” niet volstaan; dat zulke algemeenheden niet kunnen verklaren waarom een vak moet sneuvelen en, in voorkomend geval, nog minder waarom het precies het kwestieuze vak moet zijn;

Overwegende dat de verwerende partij nog refereert aan de zeer geringe belangstelling van de studenten en aan een advies van het basisoverlegcomité; dat wat de studentenbelangstelling betreft, “zeer gering” een relatief begrip is; dat verzoeker die zeer geringe belangstelling tegenspreekt; dat een gemiddelde van 28 studenten voor een keuzevak niet zo in het oog springend weinig is dat het klaarblijkelijk “zeer gering” moet worden genoemd; dat de verwerende partij in het bestreden besluit echter geen cijfermateriaal opneemt en in de procedure voor de Raad van State enkel de besproken cijfers voorlegt voor het kwestieuze vak; dat zij zodoende in gebreke blijft om de Raad van State in staat te stellen te beoordelen of 28 inschrijvingen voor een keuzevak inderdaad “zeer gering” is; dat het advies van het basisoverlegcomité - daargelaten de vraag hoe relevant het is, nu uit de bestreden beslissing niet blijkt dat het bestuurscollege dit advies in zijn besluitvorming heeft betrokken - weliswaar vaststelt dat veertien cursussen met de daaraan verbonden docenten te weinig studenten hebben voor de vastgestelde opdrachten; dat het ook waar is dat het basisoverlegcomité, die vaststelling indachtig, een advies formuleert “in het vooruitzicht van de enveloppe-financiering en het optimaal gebruik van de lestijden”; dat dit advies evenwel luidt om deze leraars, waaronder huidig verzoeker, “te belasten met een bijkomende opdracht”; dat het advies van het basisoverlegcomité niet strekt tot het niet inrichten van een vak; dat de verwerende partij, nu zij meent

toch te moeten verwijzen naar dit advies, er niet toe gekomen is te motiveren waarom zij ervan is afgeweken; dat voorts de verwijzing in het advies naar de enveloppefinanciering evenmin concretiseert waarom welbepaald tot het niet inrichten van verzoekers vak is besloten;

Overwegende dat een tweede reeks overwegingen door het bestuurscollege aan de vorige worden “toegevoegd”; dat die overwegingen voornamelijk alluderen op het onderscheid tussen “vak”, “keuzevak”, “optie” en “opleidingsonderdeel”, stellen dat “het keuzevak elektronische muziekcompositie had kunnen ingericht worden als keuzevak (optie bij het vak compositie) maar dat dit vak had moeten gegeven worden door een componist”, daaruit concluderen dat het vak “door geen enkel besluit organiek werd” en ten slotte het “essentieel” achten vast te stellen dat waarvoor verzoeker werd aangesteld “een cursus was die werd beschouwd als een optie bij het vak compositie”;

Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord opmerkt dat het gaat om een experimenteel vak, waarvoor mede in het kader van het onderwijs van filmmuziek materiaal aanwezig is op het RITS en niet op het conservatorium; dat de beslissing volgens de verwerende partij niet stelt dat verzoeker niet heraangesteld wordt omdat hij geen componist is, maar enkel dat het vak indien het ingericht zou worden, gedoceerd zou moeten worden door een componist; dat de verwerende partij meent dat de vroegere directeur D’Hooghe gehoord moet worden en zich afvraagt: “Is men componist indien de Heer d’Hooghe dit vermeldt in een schrijven?”;

Overwegende dat de verwerende partij luidens de bestreden beslissing aanvaardt “dat het keuzevak elektronische muziekcompositie had kunnen ingericht worden als keuzevak (optie bij het vak compositie)”; dat zij blijkens die beslissing ook aanneemt dat de toenmalige minister van onderwijs in 1987 elektronische muziek effectief als “optie” bij het vak “compositie” heeft ingericht; dat de minister van onderwijs, zoals reeds is gesteld in het arrest nr. 57.124, op 4 december 1987 verzoeker met ingang van het lopende schooljaar aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel tijdelijk voor 19 uur per week heeft aangesteld als leraar voor de cursus elektronische muziek; dat de Raad van State in zijn arrest nr. 57.124 overwoog :

“dat blijkens artikel 36 [van het hogescholendecreet] het hogeschoolbestuur voor elke opleiding het opleidingsprogramma bepaalt, waarmee klaarblijkelijk is bedoeld dat het de vakken bepaalt;

Overwegende dat blijkens bijlage I van het Hobu-decreet in het studiegebied muziek en dramatische kunst (punt 6), 'muziek' een opleiding is met als opties instrument (iedere hogeschool bepaalt het instrument), jazz en lichte muziek, kamermuziek, muziekagogiek, muziekschriftuur en directie, en zang; dat blijkens bijlage II van hetzelfde decreet het Koninklijk Muziekconservatorium van het Gemeenschapsonderwijs van Brussel onderwijsbevoegdheid heeft voor de opleiding muziek en voor alle opties van die opleiding (punt 63°);

Overwegende dat geen van de vermelde teksten een aanwijzing bevat dat verzoeker zonder grond stelt dat elektronische muziekcompositie als vak in de opleiding muziek met haar opties ondergebracht kan worden; dat hij trouwens niet alleen staat om zulks te stellen; dat in een stuk 'Hobu-foon, Hobu-fax', dat in het administratief dossier voorkomt, staat te lezen dat wat mogelijk is voor een opleiding 'piano' ook mogelijk is voor 'elektronische muziek': 'Op dezelfde wijze is het mogelijk om -als door de hogeschool zelf te bepalen instrument- "elektronische muziek" of "elektronische instrumenten" te organiseren. Ook is het vanzelfsprekend mogelijk om een vak "elektronische muziek" te organiseren binnen om het even welke (muziek)opleiding, hetzij als keuzevak, hetzij als verplicht vak. De hogeschool bepaalt immers zelf per opleiding en optie het opleidingsprogramma'; dat, zoals gezien sub 1.4., het pedagogisch college van oordeel was dat de omstreden cursus behouden kan worden als 'optievak'";

dat de Raad van State in meergenoemd arrest dan ook besloot dat “niet is aangetoond dat 'het vak' elektronische muziekcompositie niet meer gegeven kan worden en verzoeker dus niet voor dat vak aangesteld kan worden”;

Overwegende dat de bestreden beslissing nog steeds niet aantoonde waarom de cursus die verzoeker sedert 1987 heeft gegeven thans in de “nieuwe structuur” niet als vak in de opleiding muziek met haar opties ondergebracht kan worden; dat de beslissing wel opmerkt dat de cursus “had moeten gegeven worden door een componist”; dat de verwerende partij in de memorie van antwoord over dit motief een lezing geeft die er elke betekenis aan ontnemt; dat zelfs indien het begrepen moet worden alsdat verwerende partij verzoeker niet als componist beschouwt, de vraag rijst of de verwerende partij nog vermag zulks aan te voeren nu verzoeker gedurende jaren in haar dienst het kwestieuze vak heeft verzorgd; dat hoe dan ook de Raad reeds in het schorsingsarrest nr. 57.125 overwoog :

“dat in een repliek op een nota van de verwerende partij verzoeker een brief van 27 oktober 1983 van de toenmalige directeur van het conservatorium overlegt waarin deze hem een componist elektronische muziek noemt; dat de verwerende partij niet aantoonde òf dat het toekennen van dat attribuut aan onkunde of aan onwaarschijnlijkheid van de toenmalige directeur te wijten is, òf dat verzoeker dat attribuut niet langer verdient òf dat toentertijd de directeur in de waan werd gebracht dat verzoeker een componist was; dat vooralsnog de Raad het bij het getuigenis van de directeur houdt; dat een componist wel een 'musicus' zal zijn met 'de vereiste kwalificaties en notoriëteit'; dat trouwens dezelfde directeur in een brief van 3 juni 1986 bij de bevoegde minister aandrong

op het voorzien in een cursus elektronische muziek waarvoor hij reeds een leraar, verzoeker, voorhanden had; dat de Raad het ook bij die beoordeling van verzoeker door de directeur houdt, nu de verwerende partij er niet toe gekomen is aan te tonen dat ze waardeloos was of waardeloos is geworden”;

dat de verwerende partij nog steeds niet in de beslissing zelf motiveert waarom verzoeker dan toch niet als componist te beschouwen zou zijn; dat de verwerende partij zelfs voor de Raad geen begin van bewijs aanbrengt om de beoordeling van de vroegere directeur te ontkrachten; dat haar verzoek om getuigen te horen dan ook wordt afgewezen;

Overwegende dat de bestreden beslissing ten slotte nog teruggrijpt naar het advies van het pedagogisch college van 29 mei 1995;

Overwegende dat de verwerende partij geen advies van 29 mei 1995 neerlegt, maar wel een eerder advies van het pedagogisch college van 26 september 1994; dat het jongste advies echter blijkt de overwegingen van de bestreden beslissing overeenstemt met het eerder gegeven advies; dat daaromtrent is geoordeeld in het arrest nr. 57.124 :

“dat de raad van bestuur ten slotte verwijst naar het gunstig advies van het pedagogisch college en van het basisoverlegcomité;

Overwegende dat met geen woord wordt verklaard hoe het advies van het pedagogisch college het adjectief 'gunstig' kan krijgen terwijl dat college met zoveel woorden zegt : 'Het PC adviseert : elektronische muziekcompositie te behouden als optievak ...'; dat weliswaar het advies van het pedagogisch college niet door de raad van bestuur gevolgd diende te worden, doch dat één zaak is een ongunstig advies niet volgen -wat overigens de verplichting inhoudt om te zeggen waarom men het niet volgt- en een andere zaak een ongunstig advies voor een gunstig advies doen doorgaan”;

dat de Raad in het schorsingsarrest nr. 57.125 de kritiek van verzoeker bijtrad dat de toenmalig bestreden beslissing voorbijging aan de essentie van het advies van het pedagogisch college, dat voluit luidt : “elektronische muziekcompositie te behouden als optievak - opname techniek in samenwerking met het RITCS te voorzien”; dat het arrest daarop voortgaand overwoog :

“dat de hele, al dan niet bewust gecreëerde, dubbelzinnigheid van die motivering hierin bestaat dat de grens tussen muziek en techniek niet scherp getrokken wordt; dat die handelwijze het mogelijk maakt de indruk te wekken dat, behalve dan toch voor compositie, het RITS voor de hele 'elektronische muziek' kan instaan, zodat voor elektronische 'muziek' -term uit de tekst van punt 2 van het dispositief van het bestreden besluit- de studenten doorverwezen kunnen worden naar het RITS; dat het pedagogisch college in zijn advies van 26 september 1994 waar het bestreden besluit meent te mogen naar verwijzen, de grens tussen muziek en techniek heel wat duidelijker trok : het vak elektroni-

sche muziekcompositie moet worden behouden, doch voor de opnametechniek -niet voor 'het vak elektronische muziek' zoals het in het bestreden besluit aan het pedagogisch college wordt toegeschreven- moet in 'samenwerking' met het RITS voorzien worden - 'samenwerking' wil het pedagogisch college, wat de idee uitsluit dat zelfs maar die opnametechniek ten volle aan het RITS kan worden overgelaten; dat hetgeen het pedagogisch college voorstelt klaarblijkelijk is, dat 'compositie' helemaal binnen het conservatorium blijft, doch dat het technisch aspect dat meer bepaald aan de compositie van 'elektronische' muziek verbonden is, niet : overgeheveld wordt naar het RITS, maar : in samenwerking met het RITS verzorgd wordt”;

dat de Raad die kritiek ook betreft op de voorliggende beslissing, waar die verwijst naar een anders gedateerd maar inhoudelijk gelijkkluidend advies van het pedagogisch college;

Overwegende dat de bestreden beslissing aan al die uit eerdere arresten aangehaalde overwegingen niet tegemoetkomt en motieven herneemt die te vaag blijven of de kritiek op de vroegere gelijkaardige motieven niet kunnen weerleggen; dat zij, kortom, nog steeds niet aantoonbaar waarom het vak elektronische muziekcompositie toch niet als vak wordt behouden; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat het tweede onderdeel van de bestreden beslissing, met name de beslissing om verzoeker niet aan te stellen met ingang van het academiejaar 1994-1995, uitsluitend zijn grondslag vindt in de eerste beslissing om elektronische muziekcompositie niet in te richten vanaf datzelfde academiejaar; dat bijgevolg ook die beslissing geen deugdelijke rechtsgrond heeft,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de beslissing van 6 maart 1996 van het bestuurscollege van de Erasmushogeschool te Brussel dat elektronische muziekcompositie vanaf het academiejaar 1994-1995 niet wordt ingericht en de beslissing van 6 maart 1996 van het bestuurscollege van de Erasmushogeschool te Brussel om Eric FEREMANS niet aan te stellen met ingang van het academiejaar 1994-1995.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de Erasmushogeschool.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftien oktober 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D.VERBIEST.